

Mezőgazdasági tájértekezés

A mezőgazdaság és az élelmiszeripari idej eredményeit összegezve, valamint az 1983. évi termelési, feldolgozási és értékesítési feladatokat kijelölő tájértekezletet rendeztek hétfőn Keszthelyen. Az állattenyésztésben, elsősorban a szarvasmarha-tenyésztésben vezető szerepet játszó négy nyugat-dunántúli megye, Győr-Sopron Vas, Veszprém és Zala mezőgazdasági és élelmiszeripari

üzemeinek, valamint Intézményeinek vezetői előtt Magyar Gábor mezőgazdasági és élelmiszeripari miniszterhelyettes tartott vitainformációt. Többek között elmondta: az állattenyésztési ágazat termelése az előzetes számítások szerint 3,5 százalékkal lesz magasabb a múlt évinél, s a mostanihoz hasonló magas állatállománnyal még nem rendelkező az ország.

Új átkelelési szakasz

Keddtől az újjáépített korszerűsített közúti átkelelési szakaszon közlekedhetnek azok a gépkocsik, amelyek Sátoraljaújhelyen át a Hegyköze és illetve Hollóháza tartanak. A KPM Miskolci Közüti Igazgatóságának beruházásaként, határ-időre a tervezett költség-számon belül elkészült a több mint négy kilométeres átkelelési szakasz.

Odessa terület politikai, gazdasági, kulturális életét bemutató kiállítás megnyitója a megyei tanács székházában, déli fél 12-ór.

A Szovjetunió gépkocsi-

A barátsági héti mai programja

iparának fejlődése. A kiállítás megnyitója a 600 számú Móra Ferenc Ipari Szakmunkásképző Intézetében, délután 1 órakor.

Odesszai képzőművészek és amatőr alkotók kiállítása Hódmezővásárhelyen, a Tornyai János Múzeumban. Megnyitó: délután 5 órakor.

A szovjet filmhét megnyitása a megyei tanács to-

vábbképzési központjában, este 6 órakor. A különleges rendezésű egység című játékfilm bemutatója. Traviata. Operaelőadás a Zenés Színházban. Odesszai vendégművészek fellépésével este 7 órakor. Röplabdamerkőzés odesszai és szegedi csapatok között, délután 6 órától a Felsővárosi Általános Iskolában.

Éberség kerestetik

Eber Sándorról „Ars longa, vita brevis” (A művészet örök, az élet rövid) címmel készített portréfilmet a televízió szegedi stúdiója, szerdán este láthatjuk a második programban.

Amint múltak az évek, valami fölöttébb örvendetes dolog figyelhet meg a szegedi tévéstúdió műsorpolitikájában: profiljukra egyáltalán nem jellemző az, ami a „nagy” televíziót időként oly idegesítően ellentmondásossá, olykor kifejezetten ellenszenvesé teszi: az úgynevezett „széles tömegek izlésének” tett, frásztal megülválósnak vélt eredmények, a felszínes, sekélyes, „link”, szórakoztatás ürügyén igencsak lapos, ötödrangú és esztrádszerű programok sora. A felhígítás („ellenpontozás”) jegyében a rossz, igénytelen mélyen az átlagszínvonal alatti műsorok a stúdió „vonalát” egyáltalán nem érintik. Immáron évek óta, makacs kitartással egyfélé, a „népszerűtlenség” ilyen összefüggésben, nagyon is kérdőjeles ódiomat föl-vállalva — igényes, mély és tartalmas programokkal lépnek elő, elsősorban kulturális-művészeti jelenségek, gondolatörök, személyiségek és eszmények bemutatásával. E szimpatikus koncepció legutóbbi darabja volt a bajai Eber-házban forga-

tott film, ifj. Eber Sándor portréja — s ennek ürügyén, egy ház, egy város és négy nemzedék apropóján a vidéki alkotóműhelyek fájdalmasan időszerű igényének, az értékmentő, a művészetekért mindent föláldozni képes emberek nagyszerűségét bemutató alkotás.

Bajáról ma már alighanem a legbeavatottabbak sem igen tudják, mit is jelentett valaha az a bizonyos ház, amely ma képtár is, múzeum is, helyörténeti gyűjtemény is, ahová egykoron „aki Baján élt, úgy ment, hogy valami különleges lelkeséget kap aki pedig Bajára jött, azt mind elhozta oda.” Az Eber-ház jelképpé nő Kun Zsuzsanna rendező és Bubryák István szerkesztő jóvoltából: az alkotó emberek közötti önzetlen segítőkészség, őszinte barátság és a Műhely szimbólumává — igencsak nosztalgikus, sajnós, Tornyai János éppúgy mindennapos vendég volt itt, mint Nagy István („az erdélyi havasokból, Csikszentlőrincről aláereszkedett, istenáldotta tehetség, a székiy Rembrandt”), akit mellékesen maga Tornyai ajánlott idősebb Eber Sándor figyelmébe — a barátság stafétabotját adván így tovább annak az embernek, aki az ő képeit ajánlotta olyanoknak —

akiknek pedig nem voltak Eber-festményei...

Közben Budapesten persze nagyban „ment” az elsődlegesnek tekintett, igazi művészeti élet. Volt Nyugat és volt Új Idők és sok más — de vidéken, egy távoli kis alföldi városkában „kicsiben” és (kockázattal meg) talán tisztában, emberiben pezsgett ugyanúgy valami, amit — Munkának lehetett nevezni, így, nagybetűvel.

Lírai szépségű, költői felvételek (Kléner György operatort dicsérik), stílusos, méltóságteljes kísérőzene, az anekdotákat és a súlyosabb, átfogó igényű mondanót helyes arányérzékkel ötvöző szerkesztés és főként okos, időszerű, ilyen megfogalmazásban bizony ritkán látott hallott végkicsengés — az „Ars longa, vita brevis” jellemző. Egyébként pedig a művészet örök és az élet véges mivoltát kifejező latin mondat igazságértéke, ha megölyk kétérdő felhanggal mondatik is ki legvégül: az Éberség, az értékmentő és -örz, szerencsére ma még hallható, látható, tapasztalható átadni tudó, művészetpártoló „szent emberek” jelenléte talán reményt jelenthet. Mégis, egyszer, esetleg...

Domonkos László

Hatvanéves a Szovjetunió

Emlékünnepe a főiskolán

A magyar-szovjet barátsági hét keretében, Odessa terület és Csongrád megye testvérképviselői jegyében ünnepséget rendezett a Hazafias Népfront városi bizottsága és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola — a Szovjetunió megalakulásának 60. évfordulója alkalmából. A főiskola dísztermében tegnap, hétfőn megtartott ünnepségen dr. Szendrői János főiskolai főigazgató köszöntötte a megjelenteket, köztük a Szeged pártbizottság és a tanács, valamint a népfőnt megyei és városi bizottságának képviselőit. Ünnepi beszédet mondott Ivan Vasziljevics Szalimon, nagykövetségének tanácsos.

Emlékeztetett a 60 évvel ezelőtti történelmi eseményre: 1922 december 30-án az orosz-szövetségi tanácsok I. kongresszusán megalakult a Szovjetunió. A több mint 130 nemzet és nemzetiségű szövetségének előzményeiről szólva az előadó foglalkozott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom jelentőségével; a forradalom teremtette meg annak a lehetőségét, hogy a népek, nemzetiségek egyenlő eséllyel fejlődhesse. A Szovjetunió léte biztosította a gazdasági és kulturális átalakulás lehetőségét a legelmaradottabb, akkor még feudális viszonyok között élő népeknek is. Az akkori népesség 70 százaléka írástudatlan volt, s az

frásbeliséget is nélkülözött néhány nép, mint például a kirgizek. Az azóta bejárt utat jellemzi: Kirgizia Csingiz Ajmatovot adta a világirodalomnak. Történelmi léptékben mérve nem nagy idő, 90 év — mondta I. V. Szalimon — de arra elég volt, hogy a jegyelettek sorába emelkedhesenek fel a Szovjetunió népei és nemzetiségei. Az évforduló nemcsak a Szovjetunió ünnepé, az egész haladó emberiségé, mindazon népeké, akik békét szeretnének a világon.

A Szovjetunió megalakulásának évfordulója tiszteletére rendezett tegnapi ünnepség a főiskola énekkarának műsorával zárult.

Színes fotók Mórahalmon

Táj, munka és ember — ezekkel a szavakkal lehetne összefoglalni az ukrán fotóművész, Kozlovskij kiállítását, mely tegnapról a mórahalmi művelődési házban tekinthető meg. A nagyméretű, jórészt színes fényképekből álló tárlat címe Képek a Szovjetunió életéből. S ez valóban fedj a tartalmat, hisz teljes képfelirajzolására nyilván nem vállalkozhat egyetlen fotóművész sem, de hangulatos villanások, szépen megkomponált művek, karakteres portrék jelezhetik a hatalmas ország mai életének természeti szépségeit, gazdasági fejlődését, lakóinak mindennapjait, Kozlovskij számára a természet egyrészt emberi örömeinek forrása, a személyiség feltöltődésének, pihenésének terepe. Erről győz meg finom tónusú tájképein, legyen az tengerből, vagy he-

gyek karéja közé szorult tó. Ugyanakkor a környezet, a múlt értékeinek, a történelem kontinuitásának és a jelen nagyarányú fejlődésének összetett tematikája is foglalkoztatja ezokről vall az András templomot, a zaporozsjei erőművet, vagy Taszent új arcát ábrázoló képein.

Másik nagy témája a szocialista munka, az a nagyarányú ipari tevékenység, mely átível a hatalmas Szovjetunió a főtis megragadja ebben a vállalkozásban Vlagyivosztok kereskedelmi titkósának látványától a BAM alagútépítésén, a csernocovszki atomerőmű vezérműtermén, a dnyepropetrovszki meleg-hengermű és kötöttáru gyár gépsorain, a Zaporozsjei autógyár szalagján át egész a kijevi metró építkezéséig és a rosztovi mezőgazdasági

gépgyár műhelyéig a termelés szférájának megőrzésre érdemes képeit.

Mégis, a legkedvesebbek számomra azok a fotográfia, amelyek a szovjet ember jelenik meg legyen az Vlagyimir Saonov: acélöntő, Borisz Paton fizikus, az Ukrán Tudományos Akadémia elnöke, Ivan Patorzinszkij ukrán népi énekes, Jevgenyija Mirosnyicsenko ukrán operatőrnő, vagy don'tuki kavasok csoportja az ukrán irok asztalársága, vagy a népképviselőbe átváltott ténorok kedves gyűjtése.

A Szovjetunió életét föl-villantó fotókiállítás a mórahalmi emlékünnepehez kapcsolódóan I. V. Szalimon követségének tanácsos ajánlotta az érdeklődők figyelmébe.

T. L.

Könyvtől könyvig

Törzs Jenőről, a hajdani idők nagy színtestéről is mesélik, hogy a legbőszebb kártyacsata közepete is — mi persze a színpadok mögött zajlott — meg tudta őrizni az előbbi jelenés haragulatát. Leletette az ördög biblijáját az ügyelő hívó szavára, s máris magas hőfokon lángolt, mondta Hamlet monológját, vagy amit éppen kellett.

Mert hát a szerepeket el lehet játszani, és hát a szerepeket át is lehet éni. Színeszőn riporterszerében... Újabb sajnós leginkább csak abban. Várad Hédíről beszéltek, aki vetélkedőket vezet a rádióban, s teszi ezt ugyanolyan művészi alázattal, mint nagy szerepeiben. Hogy mégsem válik igazából riporterré közben? Ne sajnáljuk! Egyvéri-beli színész nő mivoltát még a rádióhallgató által megszokott riporteri sablonok kedvéért sem adja fel, mert nem is adhatja fel. Aki meghallgatta a Könyvtől könyvig legutóbbi adását reméltem igazat ad nekem.

Görgei György volt az egyetlen kedvű műsor, a Találkozás a stúdióban vendége; a házigazda, Czizány György meghívta Decsényi Jánost és Sugár Rezsőt is. Ők négyen képtelen dologra vállalkoztak. Zenéről, tehát egy másféle jelrendszerben

foganó művészetéről beszélgettek majd egy órán át.

És mégsem volt ennek a remek órának szinte egyetlen unalmas perce sem, sőt a zenéhez igazán nem értő, a muzsikát művelni nem tudó hallgatót a sárga irigység fogta el közben jó néhányszor, amikor megértette, hogy miféle kohéziót jelent emberek között az együttzenélés öröme.

Magam már-már azt is elhittem, hogy csak a kezembe kellene fognom valamiféle instrumentumot, s már szólna is Nagy dolog, mert az egyetlen hangszert, amin úgy-ahogy játszani tudok, fésűből és az azt borító hártypapírból áll...

Másfél évtizeddel ezelőtt Petress István feltalálta a spanyolviaszt, mármint azt, hogy mindenki közlekedik, s Csúcsforgalom idején ezt észre is veszi. Úgy például, hogy oldalba bokszolják a buszon, vagy forgalmi dugóba kerül a Belgrád rakparter... A műsor ezerkétszázhuszonvalahavadi adása volt a múlt heti, s ennek ellenére a legsekélyebb fáradság sem érződött a riporteren A vetélkedni vágyók lelkesek voltak, mint mindig, a zenei szerkesztő pedig jelleményes, mint legtöbbször.

Könyvekről szóló műsorral kezdtük a rádiószemlélt,

a végére is jut egy ilyen, a Nyitnikék legutóbbi adása. Hallgatván, az jutott eszembe, szerencsénk van a kisiskolásoknak a rádióval; kitűnő felkészültségű pedagógusok segítenek nekik felkészülni az irodalmi alkotások megértésére.

A Nyitnikék valamennyi adása üdvözlöt az olvasónak, pontosabban a minden biznnyal olvasóvá váló ifjúságak, azaz a Nyitnikék egyfajta misszió. A miszsiókat és a miszionáriusokat pedig mindig is tisztelték. Ma is így kell, hogy legyen.

Petri Ferenc

Közös gazdaságok tevékenysége

Molnár Lajos, a TESZÖV elnöke a tagok nevében köszöntötte tegnap, hétfőn a Honvéd téri székházban a sajtó képviselőit. Mind mondták, együtt drukkolták végig a gazdasági szabályozók változását, a megélhetés újabb feltételeit. Ezután Haskó Pál, a szövetség titkára a gazdaságok elmúlt évi munkáját összegezte. Megállapította: a termelés és a szakszövetkezetek kiemelkedő esztendőzt zártak. (Az előzetes jelzések alapján.) Teljesítették az export-

A decemberi Kincskereső

Kodály Zoltán születésének századik évfordulóját ünnepeljük ebben az esztendőben. A Kincskereső Csukas István versével és Mőser Zoltánnak Kodály gyermekkorairól szóló írásával emlekezik meg a centenáriusról, a borító 3. oldalán pedig Kodály portréját közli. A decemberi szám jelentős része hagyományosan a gyerekirólé, -rajzolóké. Ezáltal is bemutatja a folyóirat az év során összegyűlt legjobb gyerekirólékat; verseket, paródiákat, még egy fantasztikus regény részletét is, melyekhez két szegedi iskola tanulói készítették az illusztrációkat.

Szép versek szólnak a térfel és a karácsonyról (Fáy Ferenc, Utassy József, Bodnár István alkotásai), s olvasnatunk néhány új verset a gyerekek között is népszerű Kiss Benedek és Kiss Anna tollából. Interjúvonalunk Kovács Lajos interjúja közli a Vuk és más nagy sikerű rajzfilmek rendezőjével Dargay Attilával.

A decemberi szám illusztrációját Szyksszian Wanda, Csala Károly és Pölös Endre készítette.

Mini üzem konténerben

Folyékony műtrágya előállítására alkalmas mini üzem fejlesztettek ki a Vegyiművek Tervező Vállalatnál, közösen a Peremartoni Vegyipari Vállalattal. A konténer nagyságú berendezésben a nagyüzemi feltételek között gyártott folyékony műtrágyával azonos minőségű vegyszer keverhető ki.

A műtrágyázás korszerűs napjainkban egyik leggyakoribb eszköze a folyékony tápanyag az oldott keverék egyenletesen teríthető a termőföldre, melyben azonnal hasznosul, s így a növények gyorsan, kisebb erőfeszítéssel értékesíthetik a fejlődésükhöz nélkülözhetetlen sókat, fémeket. A kétmillió forint értékű mini üzem felállítását kifizető már egyetlen, 2-5 ezer hektaron gazdálkodó kisebb szövetkezetnek is. A berendezésben egy műszak alatt 30 tonnányi folyékony műtrágya állítható elő.